

N:o 27.

Af herr **J. Nydal**, om ändring af 18 kap. 16 § strafflagen.

Uti en i Andra Kammaren år 1902 afgifven motion föreslog jag, att 18 kap. 16 § strafflagen skulle få följande ändrade lydelse: »Misshandel af djur straffas med böter. Äro omständigheterna synnerligen försvårande; må till fängelse dömas.» — Härigenom skulle förevarande lagstadgande skärpas i tre afseenden, i det att hvarje sådan misshandel af djur, som kränker det allmänna rättsmedvetandet, skulle bli juridiskt straffbar, äfven om den icke kan karakteriseras som en yttring af »uppenbar grymhet»; det straffrättsliga djurskyddet, nu inskränkt till »egna eller andras kreatur», utsträckas till djur i allmänhet och den stadgade tidsbegränsningen för fängelsestraffet borttagas.

I öfverensstämmelse med lagutskottets hemställan, i dess utlåtande n:o 17, afslogs motionen af Första Kammaren, hvaremot Andra Kammaren biföll en vid utlåtandet fogad reservation, enligt hvilken lydelsen af ifrågavarande lagrum endast i så måtto skulle förändras, att orden »egna eller andras kreatur» skulle utbytas mot ordet »djur».

Då motionen vid påföljande riksdag förnyades, tillstyrkte lagutskottet, i sitt utlåtande n:o 53, sistnämnda ändringsförslag; men äfven denna gång stannade kamrarna i olika beslut, enär Andra Kammaren godkände, men Första Kammaren afslog utskottets hemställan.

Ehuru jag fortfarande hyser den öfvertygelsen, att termen »uppenbar grymhet», hvarmed det juridiskt straffbara djurplågeriet beskrifves i nu gällande lagstiftning, icke är en tillfredsställande beteckning för straffvärdt djurplågeri, utan är allt för trång, och ehuru fall af djurplågeri, vittnande om ett så grymt och brottsligt sinnelag, att de af det allmänna rättsmedvetandet icke kunna erkännas till fyllest straffade med »fängelse i högst sex månader», tyvärr allt emellanåt förekomma, så föranledes jag af den ställning Riksdagen visat sig intaga till frågan att nu inskränka mig till att endast ifrågasätta det lagstadgade djurskyddets utsträckande till att omfatta äfven sådana djur, som icke kunna inrymmas under uttrycket »egna eller andras kreatur». Detta förslag,

som Andra Kammaren vid två riksdagar antagit utan votering, förordades af 1903 år lagutskott med följande motivering: Angående betydelsen af uttrycket »egna eller andras kreatur» hafva olika meningar framträdt. Äfven om mau, såsom i rättstillämpningen förekommit, åt detta begrepp gifver en i viss mån vidsträcktare tolkning, än ordalydelsen utvisar och, att döma efter förhandlingarna vid bestämmelsens tillkomst, varit med densamma åsyftadt, innebär emellertid berörda uttryck en strängare begränsning af straffskyddet, än som torde stå i öfverensstämmelse med rättsmedvetandets nuvarande ståndpunkt. Den allmänna uppfattningen har alltmera utvecklats sig i djurskyddsvänlig riktning och betecknar nu enligt utskottets öfvertygelse såsom osedligt och fördömligt hvarje förfarande, genom hvilket utan ett tillfyllestgörande, förnuftigt ändamål lidande afsiktligt tillfogas något djur af viss högre utveckling, oafsedt huruvida djuret är af sådan art, att det kan benämnas »kreatur» eller icke, samt huruvida detsamma är i någons besittning eller befinner sig i fritt tillstånd. Tiden synes därför utskottet vara inne att, i enlighet med hvad redan är genomfördt i åtminstone de flesta modernare strafflagar, utsträcka straffskyddet till djur i allmänhet. Någon anledning att befara missbruk af ett sådant stadgande förefinnes säkerligen icke. En rätt uppfattning af stadgandets innebörd ställer nämligen detsammans tillämpning i beroende af hvad rättsmedvetandet kräver, och i den mån detta medvetande erkänner en skillnad mellan den högre djurvärlden och den lägre, med hänsyn till fysisk utbildning och känslolif särskildt svagt utrustade, kan och bör salunda detta förhållande beaktas, huru allmänt stadgandet än må vara affattadt. Gränsen i berörda afseende är alltför obeständ och växlande att lämpligen kunna fastställas i lag, och det torde utan våda kunna öfverlämnas åt domstolarna att för hvarje fall pröfva, om och i hvilken utsträckning ådömande af straff för grymhet jämväl mot de lägre slagen af djur påkallas och gillas af det allmänna föreställningssättet.»

Jag får alltså hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del antaga följande förslag till ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen: Visar någon i behandling af djur uppenbar grymhet, straffas med böter. Äro omständigheterna synnerligen försvårande; må till fängelse i högst sex månader dömas.

Stockholm den 24 januari 1905.

Joh. Nydal.